

VDG

t.a.v. Dhr. C. Bijl

Burg. G. van Weezelplein 10

9431 AG WESTERBORK

Groningen, 4 december 2013

Ons kenmerk: 46/13

Betreft: Uitnodiging om te komen tot een Noordelijk Sociaal Akkoord

Geachte heer Bijl,

Op 12 oktober 2012 heeft SER Noord-Nederland onder meer na overleg met u, een tussentijdsadvies uitgebracht over de onderkant van de arbeidsmarkt in Noord-Nederland. Naar aanleiding van dit advies heeft SER Noord-Nederland op 8 november 2012 een bezoek gebracht aan uw vergadering. In dit overleg is onder andere gesproken over de mogelijkheid om in het vervolgtraject gezamenlijk op zoek te gaan naar oplossingen voor de uitdagingen waar we in het Noorden voor staan. Na dit overleg hebben de sociale partners en het kabinet een Sociaal Akkoord gesloten. In dit akkoord worden nadrukkelijk regionale partners en gemeenten uitgenodigd om gezamenlijk de problemen aan de onderkant van de arbeidsmarkt op te pakken. SER Noord-Nederland is als regionaal platform van sociale partners hier graag toe bereid. Graag zouden wij dan ook samen met u willen kijken hoe we deze verantwoordelijkheden het beste kunnen oppakken.

SER Noord-Nederland is van mening dat hierbij haast geboden is. De uitdagingen in het Noorden zijn van dien aard dat we het niet kunnen permitteren om te wachten op de ontwikkelingen in Den Haag. Het Noorden kent een relatief groot aantal inwoners dat aanspraak zal gaan maken op de voorgenomen Participatiewet. Daarbij komt dat het aantal beschikbare banen bij lange na niet toereikend is om deze mensen te geleiden naar een reguliere werkplek (zie ook ons tussentijdsadvies Arbeidsmarkt Noord-Nederland dat als bijlage is toegevoegd). Zelfs bij een invoering van een quotumregeling ontstaan er in Noord-Nederland onvoldoende baanopeningen om de doelgroep aan het werk te helpen (zie het bijgevoegde artikel 'Quotumregeling arbeidsgehandicapten en regionale verschillen').

Zonder verandering van het beleid zal, mede als gevolg van de aangekondigde bezuinigingen, de financiële positie van gemeenten verder onder druk komen te staan.

Daarnaast kent Noord-Nederland een aantal specifieke problemen. Er zijn bovengemiddeld veel mensen in de Wajong, WSW en WWB. Daarnaast is er sprake van een concentratie van sociale en economische uitsluiting in gebieden, die ook te lijden hebben van een krimpende en vergrijzende bevolking. Dit wordt versterkt door een proces van sociale uitsortering waarbij de meest getalenteerde jongeren deze regio's verlaten en naar de steden met HBO en WO opleidingen trekken en na het afstuderen in deze steden of nabije forensengemeenten gaan wonen. Ze keren meestal niet terug naar de regio waardoor in deze regio's de bevolking vergrijst en het gemiddelde opleidingsniveau daalt.

Het lagere opleidingsniveau en de geringere ruimtelijke mobiliteit leidt ertoe dat de arbeidsmarkt sterk lokaal/regionaal georganiseerd is. Dit proces wordt nog versterkt doordat het Noorden relatief veel (zeer) zwakke scholen kent, zowel in het basisonderwijs als het voorgezet onderwijs. Met name in de plattelandsgebieden, kiezen bovengemiddeld veel kinderen een opleiding die lager is dan hun schooladvies. De rol van ouders en de beschikbaarheid van een lagere opleiding op kortere afstand speelt daarbij waarschijnlijk een rol. Het opleidingsniveau blijft hierdoor vanaf het begin achter bij de rest van Nederland.

Noord-Nederland kan het zich, gezien de omvang van de uitdagingen, niet veroorloven om nu de problemen voor zich uit te schuiven. De komende jaren, ook wanneer de economie verder aantrekt, zullen de bovengenoemde problemen de belangrijkste uitdagingen voor het Noorden blijven. Het is dus van belang dat we nu de handen ineen slaan en tot actie overgaan. En gezien de omvang van de uitdaging in het Noorden, is het noodzakelijk om te komen met onconventionele oplossingen.

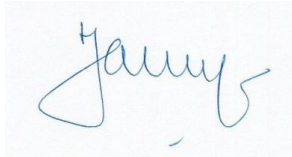
SER Noord-Nederland roept u dan ook op, om vooruitlopend op de Participatiewet, voortvarend aan de slag te gaan. Door met elkaar na te denken over de wijze waarop het beschermt werk in het Noorden moet worden ingevuld. Over hoe we met elkaar de werkgelegenheid juist voor de onderkant van de arbeidsmarkt kunnen vergroten. En door te zoeken naar mogelijkheden om te investeren in het onderwijs, zowel waar het gaat om het verhogen van het opleidingsniveau als om de aansluiting van de skills van de beroepsbevolking aan de vraag op de arbeidsmarkt.

De uitdagingen in het Noorden zijn te groot om als zelfstandige gemeenten op te pakken. Het is daarom noodzakelijk om samen te werken, als gemeenten, maar ook met andere betrokken partijen op dit beleidsterrein. Om te komen tot duurzame oplossingen realiseren we ons dat ook de sociale partners hierin een eigen verantwoordelijkheid hebben. SER Noord-Nederland denkt en werkt om die reden dan ook graag met u mee. Door bijvoorbeeld gezamenlijk te werken aan een noordelijk sociaal akkoord, geloven wij dat er op een

integrale wijze gezocht kan worden naar oplossingen die passen bij de problemen en uitdagingen van het Noorden. Wij gaan die zoektocht graag met u aan.

Mocht u naar aanleiding van het bovenstaande vragen hebben, of met ons verder van gedachten willen wisselen, kunt u het beste contact opnemen met de secretaris van SER Noord-Nederland, mevrouw Fleur Gräper – van Koolwijk (graeper@sernoordnederland.nl en 050-5267192).

Met vriendelijke groet,
namens SER Noord-Nederland,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Jaspers', is centered below the text. The signature is written in a cursive style with a small horizontal line underneath.

Dhr. Fr.C.A. Jaspers
voorzitter

cc. SNN, Wethouders Sociale Zaken Drentse gemeenten en Gemeenteraden Drentse gemeenten